

Ба Шурои диссертациони 6D.KOA-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон бо суроғи ш. Душанбе, 734067, кӯчаи Нахимов, 64/4

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи номзодии Асоев Илҳом Зикрӣевич дар мавзӯи «Рушди хизматрасониҳои иҷтимоӣ омили муҳими баланд гардидани сатҳи зидагии аҳоли (дар мисоли вилояти Хатлон)» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050600 - Иқтисодиёт (6D050611– Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт)

Таҳлили автореферати Асоев Илҳом Зикрӣевич нишон дод, ки мақсад ва вазифаҳои дар диссертатсия аксёфта, дуруст ба роҳ монда шудаанд ва онҳо метавонанд вазъи кунунии равандҳои соҳаро беҳтар созанд. Муаллиф дуруст қайд мекунад, ки сатҳи некуахлоқии мардум аз ҳолат ва вазъияти соҳаи тандурустӣ алоқамандии зич дошта, идоракунии он аз тариқи васеъ истифода бурдани нишондиҳандаҳо дар доираи дараҷаи ташаккул ёфтани солимии аҳоли, шартҳои муҳимтарини пешбурди иқтисодиёт ба шумор меравад. Ин аз он шаҳодат медиҳад, ки хизматрасониҳои соҳаи тандурустӣ дар вилояти Хатлон рушду раванқ ёфта истодааст.

Бартариҳои автореферати муаллиф дар он зоҳир мешавад, ки рушди хизматрасониҳои иҷтимоиро ҳамчун омили муҳими баланд гардидани сатҳи зидагии аҳоли маънидод намудааст, ки ҳангоми ташкили фаъолияти гуногуни хизматрасониҳо дар байни аҳоли ҷойҳои корӣ пайдо шуда, сатҳ ва сифати зиндагии аҳоли беҳтар мешавад.

Бояд қайд кард, ки то имрӯз дар дар минтақаи Хатлон оид ба рушди хизматрасониҳои иҷтимоӣ ҳамчун омили муҳими баланд гардидани сатҳи зидагии аҳоли таҳқиқи маҷмӯӣ гузаронида нашудааст. Диссертант дар назди худ мақсад гузоштааст, ки ҷиҳати таҳқиқи тавсеаи ҷанбаҳои назариявӣ методологӣ ва пешниҳодоти аз нигоҳи илмӣ амалӣ асоснокгардида оид ба самтҳо ва роҳҳои баланд гардидани сатҳи зиндагии аҳоли дар шароити муосир навгонҳои илмӣ худро пешниҳод кунад.

Таҳқиқи диссертант нишон додааст, ки ҳалли масъалаҳои шугли пурмаҳсули аҳоли, бозори меҳнат ва паст намудани сатҳи камбизоатӣ барои тамоми минтақаҳои ҷумҳурӣ хеле муҳим арзёбӣ гардида, дар даврони бӯҳрони молиявӣ иқтисодӣ бештар ба танзими давлатӣ ниёз доранд. Агар дар соли 2010-2015 афзоиши миёнасолонаи аҳоли 1,7% бошад, ин рақам дар соли 2020 ба 1,6% баробар буд, ки он аз дараҷаи миёнасолонаи 2010-2015

0,1% пасттар мебошад. Аз ин ҷо зарурати дастгирии давлатии дараҷаи некуаҳволии мардуми минтақа дар заминаи танзими шуғли меҳнат, бекорӣ, муҳочирати меҳнатӣ ва баланд бардоштани дараҷаи некуаҳволии мардум дар вилояти Хатлон амал намудани механизми баланд бардоштани некуаҳволиро тақозо дорад. (сах.19).

Муаллиф бо мақсади таҳлил ва дурнамои нишондиҳандаҳои иқтисодии муайянкунандаи дараҷаи некуаҳволии мардуми вилояти Хатлон, моделҳои ҳисобии дурнамосозӣ таҳия карда, дар асоси онҳо дурнамои нишондиҳандаҳои мазкурро то соли 2025 ҳисоб намудааст. Дар раванди таҳқиқот бо ин мақсад алоқаи байнихочагии кишвар дар ташаққули некуаҳволии мардуми минтақа ва арзёбии нишондиҳандаҳо бо интиҳоб намудан аз маҷмуи омилҳо, нишондиҳандаи таъсиси даромад ба эътибор гирифта шуда, барои дарёфт ва сафарбар кардани имкониятҳо дар вилояти Хатлон мавриди арзёбӣ қарор дода шудааст. Ҳангоми сохтани дурнамои нишондиҳандаҳои рушди устувори иҷтимоии минтақаи Хатлон маълумоти омори барои солҳои 2009-2018 истифода карда, модели ҳисобии авторегрессионии дурнаморо барои солҳои 2019-2025 таҳия кардааст, ки дар натиҷаи истифодаи моделҳои таҳияшуда дурнамои суръати нишондиҳандаҳои асосии рушди устувори иҷтимоии вилояти Хатлон барои давраи солҳои 2019-2025 пешбинӣ гардидааст.

Матни автореферат ва мақолаҳои ба нашр расонидаи муаллиф мазмун ва мундариҷаи асосии диссертатсияро фарогир мебошанд. Дар баробари ҷанбаҳои мусбӣ дар автореферат баъзе камбудихо низ ба назар мерасонанд, ки ба инбат гирифтани онҳо барои таҳқиқи ояндаи муаллиф самаранок арзёбӣ мегарданд:

1. Муаллиф дар автореферати худ дурнамои нишондиҳандаҳои иқтисодии муайянкунандаи дараҷаи некуаҳволии мардуми вилояти Хатлонро аз нигоҳи худ муайян кардааст, аммо мутаасифона дар автореферат ягон модели математикӣ ва ё ҷадвали махсусе вучуд надорад, ки дурнамои нишондиҳандаҳои иқтисодии муайянкунандаи дараҷаи некуаҳволии мардумро инъикос кунад;

2. Дар матни автореферат ҳатогҳои имлоӣ низ ба ҷашм мерасанд, ки онҳо ислохро тақозо менамоянд.

Камбудихои пешниҳодгардида ҷузъӣ буда, мазмун ва баҳои воқеии авторефератро тағйир намендиханд. Масъалаҳои назариявӣ, методологии дар автореферат пурра таҳқиқи илмӣ ёфтанд ва дар ҳалли масъалаҳои иқтисодӣ мустақил будани муаллифро нишон медиҳад. Дар маҷмуъ, таҳқиқи диссертатсионӣ дар мавзӯи «Рушди хизматрасониҳои иҷтимоӣ омили муҳими баланд гардидани сатҳи зиндагии аҳоли (дар мисоли вилояти Хатлон)» пешниҳод гаштааст, ки он рисолаи илмии анҷомёфтаи дорои

хислату мазмуни илмию амалӣ буда, ба талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чавобгӯ мебошад. Муаллиф Асоев Илҳом Зикрӣевич сазовори дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D050600 - Иқтисодиёт (6D050611 – Хизматрасонӣ дар соҳаҳои илм, маориф ва иҷтимоиёт) мебошад.

Такриздиханда:

номзади илмҳои иқтисодӣ, мудирӣ кафедраи
фаъолияти бонкии ДДБ ба номи Носири Хусрав

 Джайлоев З.М.

735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Бохтар,
кучаи Айнаи-67, www.btsu.tj, bgu-1978@mail.ru

Имзои Джайлоев З.М.-ро тасдиқ мекунам
сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсус

Ҷукурзод Ҷ.А.